

Referentie Grootboekschema

Brug tussen administratie en verslaglegging

Harold Kinds en Menno Kooreman

SBR maakt de rapportageketen weliswaar efficiënter, maar de nadruk ligt vooral op de rapportages en de logistiek daarvan. Aan de kant van de bron, de administratie van de onderneming, kan nog een slag worden gemaakt. Een standaard rekeningschema is een lang gekoesterde wens. Het Referentie Grootboekschema (RGS) slaat de brug tussen administratie en verslaglegging. Op dat punt sluit het RGS prachtig aan bij SBR.

In het najaar van 2011 heeft een aantal publieke organisaties, te weten de Belastingdienst, het CBS en de KvK, het initiatief genomen om de behoefte aan en de haalbaarheid van een Referentie Grootboekschema (RGS) te onderzoeken. De kerngedachte achter het RGS is om financiële rapportages aan bijvoorbeeld overheid en banken, maar ook interne rapportages, met minder vertaalslagen dan nu te kunnen opstellen. Na een voorbereidend traject is het idee voor het RGS een jaar later getoetst bij een groot aantal publieke en private organisaties tijdens een conferentie in Utrecht. Na deze conferentie is een groep experts van deze organisaties, verenigd in het breed expertoverleg RGS, aan de slag gegaan op basis van een beperkt aantal veelgebruikte grootboekrekeningschema's. Nog geen anderhalf jaar later is versie 1.0 van RGS opgeleverd en deze versie is vervolgens door de bestuurders van de betrokken private en publieke

organisaties geaccordeerd. Hoog tijd om de betekenis van het RGS nader te verkennen en de inhoud van het schema op hoofdlijnen toe te lichten.

'Ieder kan met zijn eigen rekeningschema blijven werken, eenmalige mapping aan RGS slaat de brug naar alle achterliggende rapportageschema's.'

RGS sluit aan bij Standard Business Reporting

Na een gedegen aanloop hebben ondernemers en intermediairs de stap gezet naar de nieuwe marktstandaard voor verschillende rapportagestromen: Standard Business Reporting (SBR), de standaard voor de digitale uitwisseling van bedrijfsmatige rapportages.

Ondernemers, intermediairs en softwareleveranciers hebben zich erop toegelegd om te voldoen aan de SBR-methodiek. Zij hebben daarbij onvoldoende prikkels ervaren om de eigen rapportageketen fundamenteel te hervormen. SBR maakt de rapportageketen weliswaar efficiënter, maar de nadruk ligt vooral op de rapportages en de logistiek daarvan. Aan de kant van de bron, de administratie van de onderneming, kan nog een slag worden gemaakt. Op dat punt sluit het RGS prachtig aan bij SBR.

RGS slaat de brug tussen administratie en verslaglegging

Een standaard rekeningschema is een lang gekoesterde wens. In de praktijk bleek het toch om verschillende redenen steeds een brug te ver. Bij het ontwikkeltraject van het RGS heeft men daarom het ideaal van een standaard rekeningschema laten rusten en heeft men zich geconcentreerd op het ontwikkelen van een referentie rekeningschema. Hierdoor kunnen ondernemers en intermediairs blijven werken met de eigen (cliënt- of branchespecifieke) rekeningschema's, en wordt door een eenmalige mapping aan het RGS de brug geslagen naar alle achterliggende rapportageschema's. Daarbij maakt het niet uit of dat nu interne ver-

slaglegging betreft of de externe financiële verantwoording aan de overheid, banken, brancheorganisaties of welke andere uitragende partijen dan ook.

Hoe werkt het RGS?

Het Referentie Grootboekschema is opgebouwd uit bijna 2000 regels en bestaat uit 'slechts' drie kolommen:

- de referentiecode van het RGS-gegevens-element;
- het referentiegrootboeknummer ter illustratie;
- de omschrijving van het RGS-gegevens-element.

Daarnaast zijn er mappingschema's naar de Nederlandse taxonomie en de Bankentaxonomie.

Als voorbeeld voor het gebruik van het RGS – en niet meer dan dat – is ook het grootboekrekeningnummer, gebaseerd op het decimale rekeningstelsel (P. Bakker en M.J. van der Ploeg), opgenomen. Daarin was de o-rubriek gereserveerd voor de vaste activa-rekeningen (immaterieel, materieel en financieel) en de rekeningen waarin de financiering op langere termijn werd geregistreerd (eigen vermogen, leningen, voorzieningen, etc.). De rekeningnummers dienen als voorbeeld om de herkenbaarheid te vergroten; men kan zelf kiezen of men van RGS ook de nummering en de omschrijving hanteert, of alleen uitgaat van de referentiecode.

De verwachting is dat het rapporteren met behulp van RGS de kwaliteit van de

rapportages duidelijk zal bevorderen. Als belangrijkste redenen kunnen hiervoor worden genoemd:

- de eenduidige en logische omschrijvingen van de grootboekrekeningen;
- de reeds gelegde koppelingen met de SBR-taxonomieën;
- het doorvoeren van de standaardisatie naar het begin van de informatieketen.

Het vervolg

In het breed expertoverleg RGS nemen diverse overheidsinstanties, softwareleveranciers, vertegenwoordigers van intermediairs, banken en andere marktpartijen deel. Deze organisaties zetten nu de volgende stap in het proces: de introductie van het RGS in de markt. Dat is inmiddels gestart met het lanceren van versie 1.0 tijdens de RGS-conferentie op 27 mei jongstleden. Op de website (www.referentiegrootboekschema.nl)

Omschrijvingen in het RGS

De omschrijvingen in het RGS zijn automatisch gegenereerd uit de referentiecodes waarin de context van de grootboekrekening is beschreven. De context beschrijft de plaats en de betekenis van de grootboekrekening binnen de financiële rapportage. Hoe logischer de grootboekomschrijving, hoe kleiner de kans op misverstanden bij het invoeren van mutaties. Om de omschrijving van een grootboekrekening zo goed mogelijk te definiëren zijn drieletterige referentieklassen gedefinieerd volgens een bepaalde hiërarchische structuur, die aansluit bij de rapportagevoorschriften (besluit modellen jaarrekening enz.). De codering begint uiteraard met de B voor de balans, c.q. de W voor de winst- en verliesrekening. De opbouw verloopt verder als volgt:

- hoofdrubriek (bijvoorbeeld Las: Langlopende schulden),
- rubriek (bijvoorbeeld Ols: Overige langlopende schulden),
- rekening (bijvoorbeeld Sgl: Schulden aan groepsmaatschappijen (langlopend)),
- mutatie (bijvoorbeeld Hoo: Hoofdsom schulden aan groepsmaatschappijen (langlopend)).

Zo ontstaat in RGS rekening 0860110 Hoofdsom schulden aan groepsmaatschappijen (langlopend), met als referentiecode BLasOlsSglHoo. Het is aan de gebruiker om te bepalen op welk niveau hij RGS toepast. Dit kan op mutatieniveau, maar het zou ook op een meer verdicht niveau kunnen plaatsvinden, afhankelijk van de informatiebehoefte.

Meestal is deze vorm van classificatie voldoende om grootboekrekeningen te identificeren, maar soms moet met extensies worden gewerkt, zoals bij bankrekeningen. Een dergelijke identificatie vindt ook zoveel mogelijk gestandaardiseerd plaats door in die situatie (context) te werken met IBAN-nummers achter de grootboekreferentiecode (gescheiden door een punt). Een ander voorbeeld is als er sprake is van meerdere vermogensrekeningen, deelnemingen, groepsmaatschappijen, enz.

Soms moeten rekeningen ook worden gesplitst op grond van wet- en regelgeving (bijvoorbeeld de werkkostenregeling). In die context wordt de referentiecode voorzien van een gestandaardiseerde code, gescheiden door een dubbele punt (codificatie). Op die manier zijn ook weer combinaties mogelijk, waarbij desgewenst ook de omschrijvingen kunnen worden aangepast.

'En het maakt niet uit of dat nu interne verslaglegging betreft of de externe financiële verantwoording aan overheid, banken, brancheorganisaties of welke uitragende partijen dan ook...'

kunnen ondernemers, intermediairs en softwareleveranciers terecht voor meer informatie over RGS. Daar kunt u zich ook registreren voor de Kennisbank RGS om RGS te downloaden. Een wezenlijk onderdeel van de implementatie van het RGS betreft het informeren van de intermediairs, softwareontwikkelaars en ondernemers over de voordelen van het gebruik van het RGS. Ook daarbij zullen private en publieke partijen samen optrekken. **An**

Harold Kinds is hoofd productontwikkeling bij SRA Vaktechniek én het creatieve brein achter het ontwerp van het RGS, Menno Kooreman is manager bij SRA Automatisering. Zij hebben dit artikel geschreven als deelnemer aan het RGS Expertoverleg.